

Poznań, dnia 15 stycznia 2026 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-III.4131.1.10.2026.7

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XXII/247/25 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych oraz zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysom - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 18 grudnia 2025 r. Rada Miejska w Gostyniu podjęła uchwałę nr XXII/247/25 w sprawie ustalenia wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych oraz zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysom, dalej jako „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 1153)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 23 grudnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Gostyniu ustaliła diety dla sołtysów sołectw, przewodniczących zarządów osiedli w Gminie Gostyń. W § 2 ust. 2 zdanie pierwsze uchwały rada przyjęła, że: „Dieta nie przysługuje w przypadku braku możliwości wykonywania przez sołtysa, przewodniczącego zarządu osiedla czynności związanych z pełnioną funkcją przez okres co najmniej 30 dni”.

W ocenie organu nadzoru, uchwalona przez Radę Miejską w Gostyniu zasada dotycząca sposobu ustalania diet dla sołtysów oraz przewodniczących zarządów osiedli w Gminie Gostyń została podjęta z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.), dalej jako „ustawa”. W myśl wskazanego przepisu: „Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej”.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości diet na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy zauważyć należy, że sądy administracyjne przyjmują tożsame stanowisko, jak w odniesieniu do diet dla radnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu wyroku z 11 października 2012 r., II SA/Op 387/12, CBOSA, wyjaśnił, że: „Użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust. 1 u.s.g. wyraz «dieta» należy rozumieć (...) jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji. Skoro więc dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa, to osoba pełniąca funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą”. Mając na względzie tak rozumiane pojęcie „diety”, Sąd uznał, że: „Rada gminy, korzystając zatem z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37 ust. 1 u.s.g. winna dokonać określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje. Zakresem regulacji uchwały winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji”.

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19, CBOSA, stwierdzono z kolei, że: „Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady (przypis autora: winno być - przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej), to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem (...), iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji”.

Odnosząc powyższe do ocenianej uchwały stwierdzić należy, że ustalenie przez radę diety dla sołtysów, przewodniczących zarządów osiedli w Gminie Gostyń w formie miesięcznego ryczałtu (§ 1 uchwały), przy jednoczesnym zastrzeżeniu, iż dieta za dany miesiąc nie przysługuje w przypadku braku możliwości wykonywania przez sołtysa, przewodniczącego zarządu osiedla czynności związanych z pełnioną funkcją przez okres co najmniej 30 dni (§ 2 ust. 2 zdanie pierwsze uchwały), stanowi istotne naruszenie 37b ust. 1 ustawy. W ocenie organu nadzoru, rada powinna określić w przedmiotowej uchwale zasady potrącania diet dla sołtysów, przewodniczących zarządów osiedli w Gminie Gostyń w sytuacji, gdy nie wykonują oni czynności związanych z pełnioną funkcją. Z treści regulacji przyjętej przez radę w § 2 ust. 2 zdanie pierwsze uchwały wynika bowiem, że dieta przysługuje sołtysowi, przewodniczącemu zarządu osiedla nawet w przypadku długotrwałego

niewykonywania obowiązków wynikających z pełnionej funkcji (a więc nawet w przypadku gdy sołtys, przewodniczący zarządu osiedla nie wykonuje czynności związanych z pełnioną funkcją przez kilkanaście czy kilkadziesiąt dni w danym miesiącu).

W świetle powyższego, zdaniem organu nadzoru, rada w nieprawidłowy sposób zrealizowała upoważnienie zawarte w art. 37b ust. 1 ustawy, co skutkuje koniecznością zakwestionowania legalności uchwały w całości.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.
2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

/-/ Agata Sobczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Gostyniu

Burmistrz Gostynia